

Mei 2016

CTNCi

SPECIALE EDITIE

CHAMBRE TUNISO-NEERLANDAISE
POUR LE COMMERCE ET L'INDUSTRIE
الجمرة التونسية الهولندية للصناعة والتجارة
TUNESISCH-NEDERLANDSE KAMER
VAN KOOPHANDEL EN INDUSTRIE

Werklunch

18 mei 2016

**VOORGEZETEN DOOR DE HEER ZIED LADHARI,
MINISTER VAN BEROEPSONDERWIJS
EN WERKGELEGENHEID**

NEWSBRIEF CTNCI

Werklunch van 18 mei 2016
Werkgelegenheid
en Nederlandse
Investeringen

Inhoud

Werkgelegenheid en Nederlandse Investerings

Voorgezeten door de Heer Zied Ladhari,
Minister van Beroepsonderwijs en
Werkgelegenheid

Programma

- De Heer Mark Liebster, President van de CTNCI, Welkomsttoespraak (bijlage 1)
- ZE Mr. Hans van Vloten Dissevelt, Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis (bijlage 2)
- ZE Ad Melkert, Nederlandse Ex Minister van Sociale Zaken en van Werkgelegenheid (bijlage 3)
- Interventie van ZE Zied Ladhari, Minister van Beroepsonderwijs en Werkgelegenheid: «Werkgelegenheid en Nederlandse Investerings» (bijlage 4)
- Interventie van Mevr. Ines Hallab, Moderatrice, Executive Director HCC, Internationaal Expert in Strategie, Management en HR: «Stand van Zaken van de Werkgelegenheid in Tunesië en pistes» (bijlage 5)
- Interventies van de deelnemers : Q/R

Banen en Werkgelegenheid : Van het informele naar het formele

‘Slechts degenen die de voet hebben gezet op de gloeiende houtskool voelen de brandwonden’, zegt een Arabisch spreekwoord. Deze brandwonden worden gevoeld door duizenden jonge gediplomeerden die niet meer worden gespaard door de evenementen van de arbeidsmarkt. De uitdagingen waarmee Tunesië wordt geconfronteerd zijn structureel en conjunctureel, rekening houdend met hetgeen om ons heen en in de wereld plaatsvindt. Reden waarom de creëring van werkgelegenheid een prioritaire uitdaging is geworden voor de werklozen en voor de Regering die de Tunesische jeugd niet meer tevreden kan stellen waarvan de verwachtingen en ambities veruit de middelen van de Staat overtreffen. Het Ministerie van Beroepsonderwijs en Werkgelegenheid beoogt thans een nieuwe strategie die alle betrokken partijen en acteurs uitnodigt om samen te werken voor de bewerkstelling van een innoverende benadering die tegelijkertijd wordt gebaseerd op het onderzoeken van nieuwe segmenten die werkgelegenheid kunnen scheppen en een hoogwaardige opleiding op taal, technisch en technologisch gebied en op de digitalisering van de arbeidsmarkt.

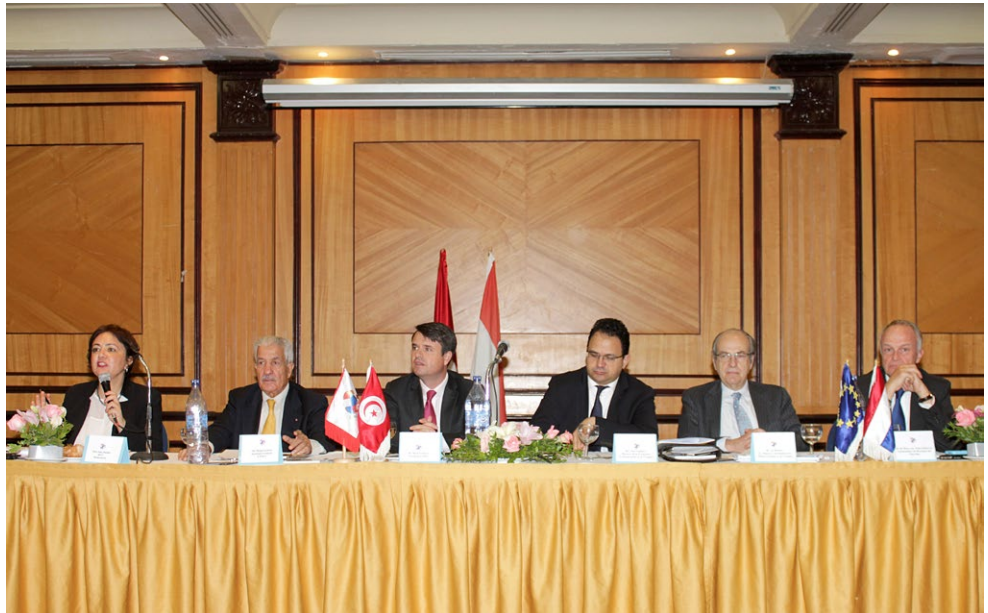
In dezelfde optiek is het van een absolute urgentie om de lokale en buitenlandse intervenanten verantwoording bij te brengen en de hoop te verlevendigen om deze zone van grote turbulentie te kunnen overbruggen en de lat zeer hoog te leggen teneinde de condities voor succes en welslagen te waarborgen.

Een andere niet mindere uitdaging en die elke nieuwe poging tot verbetering belemmert is de steeds grotere invloed van de parallelle handel die een werkelijke economische herlancering in de weg staat en het is juist op dit niveau dat de meest harde en gevaarlijke strijd met moed dient te worden aangevangen teneinde van de informele naar de formele sektor over te gaan.

è d i t o

«Werkgelegenheid en Nederlandse Investerings»

Werklunch voorgezeten door ZE de Heer Zied Ladhari, Minister van Beroepsonderwijs en Werkgelegenheid, in aanwezigheid van met name ZE Mr. Hans van Vloten Dissevelt, Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis, ZE Ad Melkert, Nederlandse Ex Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Sponsoring door de bedrijven Sonobra Group / Mazarine Energy Tunisia BV (die wij van harte dankzeggen),

Van links naar rechts : Mevr. I. Hallab, de Heren M. Goaid, M. Liebster, Z. Ladhari, Ad. Melkert en H. van Vloten Dissevelt

Groot betrokken en zeer reactief gehoor, aandachtige deelnemers

Een groot gehoor van deelnemers : leden van onze Kamer van verschillende nationaliteiten (Engels, Australisch, Belgisch, Frans, Italiaans, Nederlands, Tunesisch...), genodigden, met name managers van residentie en multinationale off shore bedrijven... Zeer vruchtbare

debatten en toespraken en verkregen antwoorden op verscheidene vragen.

Vertegenwoordigers van de pers en van vermaarde nationale en internationale weekbladen hebben aan deze uitstekende uitwisselingen deelgenomen.

Goed gevulde zaal, talrijke genodigden

De Heren M.Goaied, M. Liebster, A. Ratle en ZE Mr. H. van Vloten Dissevelt bij de ontvangst van de Heer Minister Z. Ladhari

Discussies voorafgaand aan het begin van de vergadering, ZE Z. Ladhari in het bijzonder in discussie met de Heer M. Liebster

Onze genodigden, in «Majles» vol aandacht voor de Heer Minister Zied Ladhari

Glimlachend, onze genodigden in de VIP zaal, de Heren M. Liebster, M. Rouissi, Z. Ladhari, M. Goaided, Mevr. I. Hallab en de Heren A. Ratle en A. Chtioui

Ontvangst door de Heer M. Goaided en ZE Mr. H. van Vloten Dissevelt en N. Ata van ZE A. Melkert, Nederlandse oud Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Onze zeer aandachtige genodigden voor ZE A. Melkert

Groepsdiscussies

Naar zaal "Kairouan"

Blijkbaar zijn de discussies reeds aangevangen...

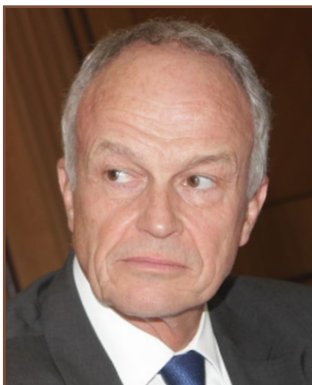
Interventie van de Heer **Mark Liebster** President van de CTNCI

Hij zegt ons belangrijke gehoor welkom, de Heer Minister, zijn aanwezige medewerkers, ZE Mr. Hans van Vloten Dissevelt, Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis, de Heer Ad Melkert, Nederlandse ex Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Mevr. Ines Hallab, moderatrice, lid van onze Kamer.

En natuurlijk de Heren Riadh Ben Néji en Mounir Ferjaoui, DG van de bedrijven SONOBRA HEINEKEN en Maza-rine Energy BV, sponsors van ons evenement (aan wie wij namens ons Comité Directeur van harte dankzeggen).
(Interventie opgenomen in bijlage 1)

Interventie van **ZE Mr. Hans van Vloten Dissevelt** Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis

Verheugd om in uw midden te zijn; is zeer verheugd door de aanwezigheid van onze Nederlandse oud Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Heer Ad Melkert
En heeft eraan toegevoegd dat het thema van dit debat perfect overeenkomt met de expertise en de grote ervar-

ing van de Heer Ad Melkert en hij heeft hem ten dien einde het woord gegeven om zijn ervaring met ons te kunnen delen en dit belangrijke debat te verrijken door zijn opmerkingen en aanbevelingen.
(Interventie opgenomen in bijlage 2)

Interventie van **ZE Ad Melkert**, Nederlandse ex Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Is verheugd om deel te nemen aan deze werklunch van hoog niveau.
Hij heeft herinnerd aan de Conferentie te Tunis eind maart in het kader van de Nationale Dialoog voor de Werkgelegenheid. Heeft melding gemaakt van de drie fundamentele principes ter voltooiing van een dynamisering van de groei van de werkgelegenheid (principes opgenomen in bijlage 3).
Heeft als volgt afgesloten : « Uw lunch van heden brengt deTunesische en de Nederlandse krachten, de geest en de intelligentie bijeen »
(Interventie opgenomen in bijlage 3).

Interventie van Mevr. **Ines Hallab**, Moderatrice, Executive Director HCC, Internationaal Expert in Strategie, Management et HR : «Stand van Zaken op het gebied van de Werkgelegenheid in Tunesië en pistes»

In een vriendschappelijke en ongedwongen sfeer voor een zeer aandachtig gehoor heeft Mevr. Ines Hallab haar lof betuigd over dit initiatief dat uitgemond is in een uitwisseling van kwaliteit tussen de betrokken partijen met betrekking tot de situatie van de werkgelegenheid in Tunesië. Zij heeft een inschatting gegeven van het stramien van de stand van zak-

en van de werkgelegenheid in Tunesië en van de pistes om de situatie op korte en lange termijn te herstellen. Daarna heeft zij vermeld dat 'de tijden moeilijk zijn doch dat vrouwen, mannen en jongeren, Tunesisch en niet Tunesisch, vrienden van ons dierbare vaderland de tendens kunnen omkeren.'.

(Interventie opgenomen in bijlage 4)

Interventie van **ZE Zied Ladhari**, Minister van Beroepsopleiding en Werkgelegenheid

In een zeer vriendschappelijke atmosfeer voor een belangrijk zeer aandachtig gehoor voor zijn interventie heeft de Minister Z.Ladhari zijn lof betuigd over dit initiatief en heeft geuit zeer vereerd te zijn om aan deze lunch deel te nemen.

Waarop onze Kamer haar dank heeft betuigd voor zijn interventie namens onze deelnemers, leden van onze Kamer zowel als managers, genodigden en onze leden.

Hij heeft er melding van gemaakt dat Tunesië geconfronteerd wordt met een bijzondere situatie.

(Interventie opgenomen in bijlage 5)

Onze Kamer zegt hem nogmaals dank voor zijn zeer leerzame interventie, rijk aan instructies, gewaardeerd door onze deelnemers, zowel leden van onze Kamer als managers en genodigden.....

Talrijke en vruchtbare uitwisselingen hebben plaatsgevonden,

Antwoorden, ophelderingen naar aanleiding van verscheidene vragen,...

Uitwisselingen inzake de huidige situatie die heerst in het land, moeilijkheden, belemmeringen,....

Periode rijk aan nieuwe evenementen, hoopgevend en een betere beveiliging garanderend, met een grotere verantwoordelijkheid en decentralisering van bepaalde beslissingen...:

Tijdens de uitwisseling van deze informatie heeft de Heer Zied Ladhari de gevraagde antwoorden/ophelderingen verschaft ter verrijking van de debatten: deze dialoog heeft talrijke zakenlieden/leden van onze Kamer in staat gesteld om zich op de hoogte te stellen van de beschikbare faciliteiten met betrekking tot dit onderwerp.

Interventie van de **Heer Mongi Goaid**, Secretaris Generaal van de Kamer

Tijdens de afsluiting van onze werklunch heeft de Heer Mongi Goaid, Secretaris Generaal, bevestigd :

- 1) dat een Speciale Editie zal worden gestuurd aan al onze leden, een verslag van onze ontmoeting van heden ;
- 2) dat een opvolgingscommissie de werkzaamheden zal voortzetten, waaronder de presentatie van onze moderatrice. De Commissie is heden samengesteld uit Mevr. Ines Hallab en de Heer Mongi Goaid en waaraan werd toegevoegd de Heer Ex Minister Moncer Rouissi (die wij van harte dankzeggen), elke kandidatuur is welkom.

De vergadering loopt ten einde, ZE Z. Ladhari die veelvuldig wordt benaderd, beantwoordt op een vriendelijke en doeltreffende wijze de laatste vragen.

Voortgang met glimlachen, tevredenheid en vreugde, in het bijzonder met onze gast, de Heer Christian Tomandl, DG Sheraton

De Heren M. Rouissi, Z. Ladhari , Mevr. I. Hallab, duidelijk luisterend

Afsluiting, uitwisselingen en zeer sympathieke glimlachen

Afsluiting ,

Deze ontmoeting heeft aan onze talrijke genodigden en deelnemers de gelegenheid geboden inlichtingen te verkrijgen omtrent de bestaande perspectieven,
*enerzijds,

Informatie verstrekt door de Heer Minister Z.Ladhari, die wij nogmaals van harte dankzeggen voor zijn perfecte communicatie met betrekking tot veelal delikate en soms moeilijke onderwerpen en vragen.
*anderzijds,
Discussies en interventies met opvolging verzekerd door onze Kamer

(Ad Hoc Commissie).
Elk ander verzoek op dit gebied is welkom, onze Kamer blijft beschikbaar voor nuttige en noodzakelijke opvolging teneinde de adequate antwoorden te kunnen verkrijgen op de ontvangen verzoeken.
Onze werklunch werd beëindigd op 15u15.

Bijlage 1

De Heer Mark Liebster

President CTNCI

-Excellenties, Dames en Heren,
 - De Heer Minister van Beroepsonderwijs en Werkgelegenheid, de Heer Zied Ladhari,
 - De Heer Minister Ad Melkert, Nederlandse ex Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
 - Excellentie Mr. Hans van Vloten Dissevelt, Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis, Ik zeg u dank voor uw aanwezigheid, uw contributie en uw waardevolle ondersteuning van de werkzaamheden van onze Kamer,
 ZE Mevr. Laura Baeza, Ambassadeur, Hoofd van de EU delegatie, op het laatste moment verhinderd,
 - Mevr. Tanja Jääskeläinen, Ambassadeur van Finland,
 - Mevr. Ines Hallab, onze moderatrice,
 - Mevr. Faiza Fekih, Directeur Generaal van de Wisseloperaties bij de BCT (Banque Centrale de Tunisie), En verscheidene Ministers die wij heden met groot plezier in ons midden vinden,
 - De Heren Erepresidenten,
 - Beste collegae, lid van ons Comité Directeur,
 - De Heren Presidenten van de Tunesische Kamers van Koophandel en Industrie,
 - De Heren vertegenwoordigers van de hier aanwezige administraties en verschillende instellingen,
 - Beste leden en managers,,
 - Dames en Heren vertegenwoordigers van de geschreven en audiovisuele pers, Verheugd om uw talrijke aanwezigheid, Dames en Heren, Beste genodigden, Uit mijn persoonlijke naam en die van de leden van ons Comité Directeur heten wij u van harte welkom en zeggen wij u dank voor uw deelname,
 Heer Minister, Zoals U weet wensen wij dat onze werklunches interactief zijn in

samenwerking met de operators van ons land teneinde synergieën te creëren tussen de Tunesische, Nederlandse, Europese investeerders en anderen voor het bewerkstelligen van de beste oplossingen.

Wij zullen op deze wijze heden de gelegenheid hebben om talrijke vragen van onze aanwezige genodigden te beantwoorden rond het thema: « Werkgelegenheid en Nederlandse investeringen». Ik begin aldus met het voorstellen van onze « Key speakers » : De Heer Minister van Beroepsonderwijs en Werkgelegenheid, de Heer, Mr Zied Ladhari, Advokaat Consultant werkzaam bij het tribunaal van Parijs en Tunis, gespecialiseerd in economische zaken en in internationale zaken, verkozen op 23 oktober 2011 als afgevaardigde van de regio Sousse tot het Parlement, herverkozen op 26 oktober 2014 als afgevaardigde van dezelfde regio tot het Parlement (ARP).

Maîtrisediploma Juridische Wetenschappen, gediplomeerd in de derde cyclus in Privé Recht, verkrijgt op de Universiteit van de Sorbonne (Paris I) een diploma voor een derde cyclus Internationaal Recht, Rechten van de Arabische landen en een tweede diploma derde cyclus in Rechten op het gebied van het bankwezen en de Financiën. Hij studeert Politieke Wetenschappen en Internationale Relaties bij het Instituut voor Politieke Studies (Institut d'Etudes Politiques) te Parijs.

Hij is tevens accountant geweest bij de Academie voor Internationaal Recht in Den Haag en heeft het beroep van advocaat consultant uitgeoefend bij multinationale firma's.

Voor wat betreft associaties is de Heer Zied Ladhari lid en oprichter geweest van de sectie van de Vereniging voor de Mensenrechten aan de Universiteit

van de Sorbonne en neemt tevens deel in Parijs aan de activiteiten van de Internationale Organisatie voor de Corruptiebestrijding « Transparency International ». En Mevr. Ines Hallab, onze moderatrice Internationaal expert in strategie, management en ontwikkeling van human resources en projektbeheer in verscheidene sectoren (TIC, diensten, industrie, agro-industrie enz.) gecertificeerd TTI Success Insights (wereldleider in de ontwikkeling van capaciteiten) en coach van hoge potentiële Active eveneens op het gebied van associaties. Ik permitteer mij om af te sluiten en in het bijzonder dank te zeggen aan de « StésSonobra Group en Mazarine EnergyTunisia BV» voor hun sponsoring van deze lunch. Veel dank aan de Heren Riadh en Mounir. Onze Kamer blijft uiteraard geheel ter beschikking van de projektontwikkelaars die projecten wensen te identificeren en te realiseren om hen te informeren, te assisteren en hen eventueel te oriënteren. Ik wens alle sukses aan onze uitwisselingen, onze debatten en uiteindelijk veel dank aan de organisatoren van deze manifestatie en aan alle genodigden, in het bijzonder onze vrienden van de geschreven en de audiovisuele pers en de leden van de Kamer, die talrijk zijn gekomen uit Tunis, het binnenland en zelfs uit het buitenland. Dank voor uw aandacht.

Bijlage 2

ZE Mr. Hans van Vloten Dissevelt, Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis

De Heer Minister van het Beroepsonderwijs en de Werkgelegenheid, Beste Vriend, Beste collegae,
De Heer President van de CTNCI, Dames en Heren,
Zoals immer is het met groot plezier dat ik mij heden in uw midden bevind en kan deelnemen aan deze bekende werklunch van de Tunesisch Nederlandse Kamer van Koophandel en Industrie. Maar vandaag ben ik nog meer verheugd omdat wij het geluk hebben onze oud Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Heer Ad Melkert, in ons midden te hebben die zich min of

meer bij toeval in Tunesië bevindt. Met het oog op het thema van dit debat, dat perfect overeenkomt met de expertise en de grote ervaring van de Heer Melkert, heb ik het initiatief genomen om hem voor te stellen zijn ervaring met ons te delen en dit belangrijke debat te verrijken door zijn suggesties en zijn aanbevelingen. Ik wens hem voor zijn vriendelijkheid dat hij heft geaccepteerd om een interventie te houden hartelijk te bedanken en ik ben dan ook zeer vereerd om thans aan de Heer Minister Melkert het woord te geven.
Dank voor uw aandacht.

Bijlage 3

ZE Ad Melkert, Nederlandse ex Minister van Sociale Zaken en de Werkgelegenheid

Ik ben verheugd om deel te kunnen nemen aan deze werklunch, georganiseerd door uw Kamer en vooral de deelname van ZE Zied Ladhari, Minister van het Beroepsonderwijs en de Werkgelegenheid, die ik zojuist heb leren kennen als een leader met een duidelijke visie en een diepgaande vastbeslotenheid om het project van de proliferatie van de werkgelegenheid in Tunesië te laten slagen. Permitteer mij om enkele waarnemingen en ervaringen met u te delen, die gegrond zijn op drie decennia van werkzaamheden op het gebied van de werkgelegenheid, allereerst in mijn land en daarna in het kader van de Wereldbank en de UNDP.

Allereerst wens ik de belangrijkheid te onderstrepen van de Conferentie hier te Tunis eind maart in het kader van de Nationale Dialoog over de Werkgelegenheid. Ik heb het niet zozeer over het officiële gedeelte met de SG van de UNO, doch veeleer over het tweede gedeelte van deze vergadering waarbij ik getuige was van een ware dialoog en diepgaande uitwisselingen tussen vertegenwoordigers van de betrokken partijen onder de stimulerende directie van U de Heer Minister. Dit heeft mij veel vertrouwen gegeven dat er een gemeenschappelijke belangen inzet bestaat tussen alle partijen die noodzakelijk zijn om de hervorming te bewerkstelligen van een open economie en een inclusieve arbeidsmarkt.

Naar gelang mijn ervaring zijn er enkele fundamentele principes voor

de voltooiing van de dynamisering van de groei van de werkgelegenheid.

Ik wens er in het bijzonder drie te noemen:

1: Vermindering van het anonieme karakter van de interacties en de interventies met betrekking tot de integratie van werklozen en jongeren die hun toekomst zoeken in de arbeidswereld. Het is van groot belang om de karakteristieken van de werkzoekenden te kennen en zelfs, in een meer vergevorderd stadium van de promotie van de hervormingen, de personen met hun kwalificaties en behoeftes aan opleidingen of persoonlijke ondersteuning.

2: Verzekering van de coördinatie van de inspanningen met alle publieke instituten en partners die onmisbaar zijn voor het succes. Er dient een politieke verantwoordelijkheid en een effectief beheer zichtbaar te zijn teneinde alle krachten te kunnen bundelen, ondersteund door een strategie van samenhangende publieke communicatie.

3: Het opzetten van de organisatie en het duidelijk maken van de verantwoordelijkheden ten behoeve van een konsekvente opvolging van de verklaringen en de voorstellen. Ongetwijfeld tonen de tien urgente maatregelen, aangekondigd door het Hoofd van de Regering op 28 januari aan het Parlement en

de Tunesische Verklaring voor de Werkgelegenheid van 29 maart een zeer grote inzet van de Regering. Op dezelfde wijze is het belangrijk om de belangrijkste doelstellingen om te zetten in zeer concrete maatregelen die zullen worden verzameld in een dashboard dat op een continue en transparante wijze een opsomming geeft van de activiteiten, de verantwoordelijkheden, de bottlenecks en de resultaten. Daarenboven heeft de dialoog het belang bevestigd van de prioritaire maatregelen die genomen dienen te worden met een potentieel aan succes op korte termijn, met name in de achtergebleven en gevoelige regio (met een lokalisering voor een snelle integratie van de werkzoekenden in de arbeidsmarkt en of in de beroepsopleidingen).

Zoals ik al zei heb ik zelf dit onderwerp behandeld: Het is absoluut noodzakelijk dat alle betrokken partijen die belang hebben in een open economie en een open arbeidsmarkt zich sterk inzetten. Tunesiërs en internationale partners eveneens. Uw lunch van heden verzamelt de krachten, de geest en de Tunesische en Nederlandse intelligentie. Ik ben verheugd om te kunnen getuigen

Ik wens u een diepgaande en produktieve discussie.

Ad Melkert

Annexe 4

Mevr. Inès Hallab

Executive Director HCC, Internationaal Expert in Strategie, Management en HR

De Heer President van de Kamer, De Heer Minister, De Heer Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden, Excellenties en waarde genodigden, Ik ben zeer vereerd om aan deze werklunch deel te nemen met als thema «Werkgelegenheid en Nederlandse Investerings» en met u de stand van zaken te delen met betrekking tot deze sector in Tunesië en de pistes op korte en lange termijn om de tendens te keren. Deze stand van zaken is gebaseerd op een systematische en globale benadering en omvat vier peilers, te wetende de uitvoerende macht,

de economische, de sociale en de technologische en de innovatie.

Een veranderend uitvoerend kader dat evolueert naar de stabiliteit en een politieke wil om het werkloosheidsprobleem op te lossen... Heden assisteren wij aan de onderhandelingen tussen de partijen ter plaatse en een Tunesië dat zijn weg met belemmeringen gaat naar de democratie in een klimaat van verbeterde veiligheid ondanks de terroristische dreigingen in de wereld en de regionale instabiliteit. Ondanks het gebrek aan een strategisch kader op middellange

termijn, is de politieke wil zonder twijfel aanwezig en wordt werkelijkheid, o.a. door de Tunesische Verklaringen voor de Werkgelegenheid en de Nationale Dialoog inzake de Werkgelegenheid enz....

Een zeer afhankelijke economie van de Europese conjunctuur doch voorzien van een potentieel voor een stijging in kwaliteitsklasse... Op international gebied is de

Tunesische economie zeer sterk afhankelijk van de wereldconjunctuur en in het bijzonder de Europese: de directe investeringen zijn voornamelijk georiënteerd naar offshore activiteiten en de Europese landen zijn de belangrijkste partners van Tunesië met 3220 bedrijven met buitenlands kapitaal, die 333 000 arbeidsplaatsen creëren.

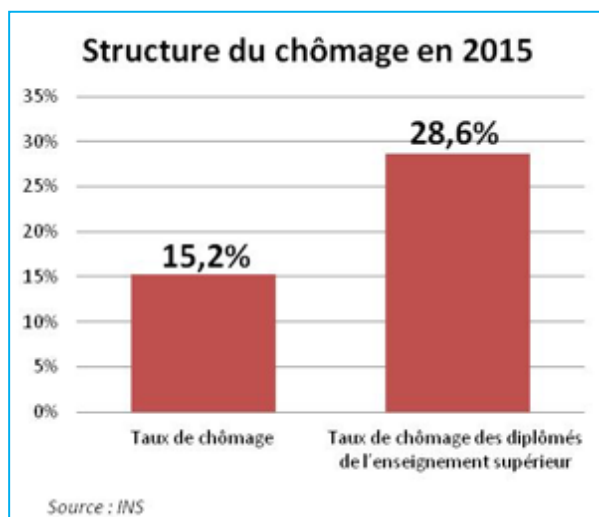
Van de Nederlandse kant zijn ongeveer 90 bedrijven aanwezig, die meer dan 13 000 arbeidsplaatsen creëren, die lijden aan een duidelijke degradatie van hun concurrentievermogen in een naargeestig zakenklimaat sinds 5 jaar.

Tunesië heeft overigens een potentieel voor een stijging in kwaliteitsklasse, rekening houdend met de volgende elementen:

- Tunesië is een open land die haar export heeft bevorderd door de onderaanneming en de co-contracting en heeft zich voorzien van nieuwe modellen zoals de co production of de omgekeerde delocalisering, aangezien de doelstelling is om de klassieke modellen van de exportbedrijven voorbij te streven door een sterkere integratie van de hogere toegevoegde waarde te bewerkstelligen.
- De Tunesische economie omvat historische veelbelovende sectoren zoals de TIC, de diensten, de mechanische industrie en de textiel en die van de toekomst zoals de alternatieve energieën, de gezondheidszorg, de farmaceutische sector en de agro-industrie.
- De hervormingen zijn voorbereid voor de ontwikkeling van een inclusieve en duurzame economie.

Een Strategisch Plan voor de Ontwikkeling 2016- 2020 beoogt de situatie te redden ondanks de sterke obstakels voor de werkgelegenheid...

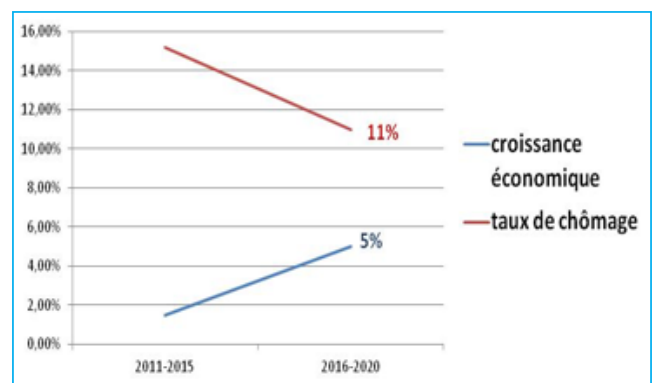
Heden is er een zwakke economische groei gemiddeld (0,9% in 2015) en de werkgelegenheid is onvoldoende..

Deze grafiek toont dat het werkoosheidspercentage tamelijk hoog is hetgeen op een konsekwente wijze de hoog gediplomeerden betreft.

Het Strategische Plan voor Ontwikkeling 2016-2020 is in werking en is o.a. gebaseerd op de economische hervormingen (PPP, Investeringscode, Wet voor het Bankwezen, Fiscale Hervorming, Douanecode, enz.) de passage van een low cost economie naar een economische hub, de menselijke ontwikkeling en een betere sociale integratie, de concretisering van de ambities van de regio en een groene economie garant voor een duurzame ontwikkeling.

Het schema van de groei van dit Plan beoogt een betere groei en een werkloosheidspercentage van ongeveer 11% zoals weergegeven in de volgende grafiek :

Met betrekking tot de belemmeringen voor de werkgelegenheid, zij omvatten de ontoereikendheid van de algemene opleidingen (de basiscompetenties, het gebrek aan technische opleidingen, de ontoereikendheid van de algemene competenties (soft skills), het gebrek aan informatie inzake de arbeidsmarkt, het gebrek aan financieel kapitaal (of moeilijkheden met betrekking tot de toegang tot financiële bronnen), onvoldoende arbeidsaanbod en een discrepantie tussen de behoeftes van de bedrijven en het hoger onderwijs (een hoog percentage gediplomeerden en/of afwezigheid van de vereiste kwalificaties) in het bijzonder voor de gediplomeerden van het hoger onderwijs.

Een veelheid van acteurs op het gebied van vraag en aanbod en gestarte acties...

Er wordt nagedacht en acties worden ondernomen op het gebied van de werkgelegenheid en dit door een veelheid van acteurs zoals de uitvoerende en de wettelijke macht, de sociale partners in Tunesië en daarnaast op nationaal en internationaal niveau van de organisaties, de partners, de banken, de financieringsinstellingen, de maatschappijen, de think tank en de media. Deze overwegingen en acties

betreffen zowel de publieke als de privé domeinen. Onder de acties op het gebied van de vraag naar arbeid zien wij de oriëntatie van de werkzoekenden, de recyclage van werkzoekenden en studenten van het hoger onderwijs, de opleidingen en de coaching bij het zoeken naar een baan en op het gebied van soft skills, enz.

Voor wat betreft het aanbod ziet men onder de acties de technische assistentie op het gebied van HR, de financiering van projecten voor het creëren van werkgelegenheid, de promotie van het klassieke en innoverende entrepreneuriat..

Een fragiele sociale situatie en gebrek aan vertrouwen... Heden is het sociale klimaat fragiel en wordt slechter door de sociale stakingen en dit naast belangrijke regionale verschillen, de uitholing van de waarde van het werk is toegenomen en de wanhoop van de jonge werklozen en een gebrek aan vertrouwen, zowel in Tunis als in de regio. Ook is er een grotere discrepantie met dien verstande dat men bepaalt «De baan hangt uitsluitend af van het diploma» terwijl «de baan gedeeltelijk afhankelijk is van het beroepsonderwijs » aangezien de Tunesische economie wordt gedomineerd door MKB/kleine industrieën. Op sociaal gebied omvat het huidige Strategische Ontwikkelingsplan 2016-2020 sociale hervormingen op het gebied van het onderwijs, het hoger onderwijs en het beroepsonderwijs, maatregelen voor de menselijke ontwikkeling en sociale integratie en de concretisering van de ambities van de regio.

De technologie en de innovatie vectors van de groei voor het creëren van werkgelegenheid?

Men assisteert heden aan een omwenteling van het economische en sociale milieu hetgeen repercussies heeft op de werkgelegenheid, de steeds wisselende vereiste competenties en de evolutie van de banen tot 2025 : 25% van de actuele banen zullen verdwijnen en 50% zullen worden geautomatiseerd.

Hetgeen men ertoe brengt om zich af te vragen : Wat zijn de banen van de toekomst en welke toekomst voor de banen?

Welke toekomstige en innoverende banen voor het

numerieke Tunesië? Hoe bereidt men de werkzoekenden hierop voor ?

De groene economie is zij de toekomst voor de banen ? Temeer daar deze economie de economische groei verbindt met de sociale gelijkheid en het respect voor het milieu en de duurzame ontwikkeling bevoordeelt, opportuniteiten biedt en arbeidsplaatsen creëert in diverse sectoren (landbouw, energie, transport, afvalbeheer, toerisme, enz

Met het oog op deze stand van zaken stellen wij voor om op twee gebieden te handelen : quick win actions en volharden in de grondige werkzaamheden teneinde op een duurzame wijze het probleem van de werkloosheid op te lossen.

De identificatie en kapitalisering van kortstondige acties teneinde vertrouwen te geven...

Op korte termijn doorgaan met de identificatie van de niches en quick win actions voor het realiseren van een economische en sociale ontwikkeling, het creëren van werkgelegenheid en het geven van hoop aan de jongeren en aan de regio. Het betreft overigens niet uitsluitend de identificatie en de voorbereiding van acties op korte termijn, men dient de inwerkingstelling op te volgen teneinde de realisering van de gewenste resultaten te monitoren, deze concrete acties te kapitaliseren en te communiceren, de realiseringen te valoriseren en dit om het vertrouwen te versterken en hoop te geven aan de vragers en de aanbieders van werkgelegenheid.

Enkele realiseringen van leden van de CTNCI op korte termijn...

Een programma werd opgezet voor de creëring van bureaus van erkende fiscale accountants, de doelstelling is de creëring van 250 bureaus gedurende 5 jaar in Tunis en in de regio ten behoeve van de werkzoekenden in het bezit van masters in fiscaliteit, rechten, comptabiliteit en maitrises in rechten of economische wetenschappen, enz. Dit programma is thans van start gegaan en de partners

zijn geïdentificeerd : 30 kandidaten zijn geselecteerd in 9 gouvernoraten.

Een ander lid van de Kamer, **Vocalcom**, uitgever van computerprogramma's en wereldleverancier van Multi Canal oplossingen voor het beheer van de Relatie Cliënt, heeft een project gestart voor de promotie van de werkgelegenheid door middel van de Relatie Cliënt en 1500 arbeidsplaatsen te creëren gedurende 3 jaar. Dit project beoogt de werkzoekenden in de Telecom, banken, verzekeringen, distributie, publieke diensten en overige diensten (transport, vliegmaatschappijen, assistentie enz.). Tot op heden is de strategie voor de inwerkingstelling gaande en de identificatie van de partners maakt goed vooruitgang.

Andere programma's en in werking gestelde projecten...

SMART Tunsia, het programma is bestemd voor de bedrijven werkzaam in de TIC en heeft als doelstelling 50 000 arbeidsplaatsen te creëren t.b.v. de bedrijven werkzaam in de Informatietechnologieën in de sectoren van Offshoring, Nearshoring et co localization.

Het **Centre d'Oriëntation et de Reconversion Professionnelle-CORP, Centrum voor Oriëntering en Professionele Hercyclering) vrucht van de Tunesisch-Duitse samenwerking voor de oriëntering, de hercyclering, de plaatsing, de opleiding en de sensibilisering** sensibilisering beoogt de werkzoekenden, de werklozen, de studenten, de publieke en privébedrijven en de verenigingen. Het is sinds enkele maanden operationeel en heeft op zijn gebied mooie realiseringen bereikt (eind mei : 981 oriëntaties en 15% rekruteringen, 3 omscholingsprojecten bekroond met 100% rekruteringen, 109 placements 458 personen opgeleid, soft skills en 50 conferenties ter sensibilisering voor de instrumenten van de werkgelegenheid en de omscholing.

Naar een nieuwe governance, visie en strategie dat alle betrokken partijen omvat...

Op middellange termijn stellen wij voor een nieuwe governance te ontwikkelen o.a. gebaseerd op het leadership en de samenwerking, een innoverende visie voor de werkgelegenheid, een strategie voor de werkgelegenheid dat alle betrokken partijen omvat, een methodiek voor de inwerkingstelling en de opvolging, een communicatie- en sensibiliseringsprogramma en de versnelling van de inwerkingstelling van het Strategische Ontwikkelingsplan 2016-2020.

Wij bevelen tevens aan om de hervormingen te versnellen voor een economische en sociale startsprong.

- De hervorming van de Investeringscode teneinde Tunesië attractiever te maken voor de buitenlandse investeerders.
- Het faciliteren van de convertibiliteit en de overmaking van deviezen teneinde gekruiste investeringen te bevorderen.
- De hervorming van de Douanecode teneinde de handelsuitwisseling soepeler te laten verlopen.

- De finalisering van de Wet inzake de Publieke-Privé partnerships (PPP) teneinde de noodzakelijke infrastructuur te ontwikkelen voor de economische opstijging.
- De versnelling van de decentralisering teneinde de regionale eenheid te bevorderen.
- De herstructurering van de banksector teneinde de financiering van de lokale economie doeltreffender te maken.
- Het begunstigen van de produktieve investeringen van de Tunesische diaspora.
- De hervorming van het beroepsonderwijs teneinde beter te kunnen inspelen op de behoeftes van de arbeidsmarkt.

De CTNCI, met haar vindingrijkheid stelt u haar volledige steun ter beschikking voor al uw contacten en/of interventies bij de betrokken autoriteiten.

www.tunidutch.com,

mail : ctnci@planet.tn , Tél : +216 71 885 442,

Mongi Goaid, Secrétaire Général : +216 98 33 72 55

Tenslotte, 'de tijden zijn moeilijk doch wij, mannen, vrouwen en jongeren, Tunesiërs en niet Tunesiërs, vrienden van ons vaderland, kunnen de tendens keren !'.

Bijlage: Bibliografie:

- Déclaration Tunisienne pour l'Emploi (De Tunesische Verklaring voor de Werkgelegenheid), République Tunisienne, Présidence du Gouvernement, UTICA & UGTT - Tunis, 29 maart 2016
- Dialogue National sur l'Emploi (Nationale Dialoog voor de Werkgelegenheid) (arabische versie), République Tunisienne, Présidence du Gouvernement, UTICA & UGTT - maart 2016
- Programme National Des Réformes Majeures (Nationaal Programma voor de Grootste Hervormingen),Présidence du Gouvernement, Conseil des Analyses Economiques - januari 2016
- Synthèse de la Note d'Oriëntation du Plan Stratégique de Développement 2016-2020 (Synthese van de Aantekening voor,de Oriëntatie van het Strategische Ontwikkelingsplan) Tunesische Republiek, Ministère du Développement, de l'Investissement et de laCoopération Internationale (Ministerie voor Ontwikkeling, Investerings en Internationale Samenwerking) - 8 september 2015
- Coproduction en Tunisie : contexte, réalisations et perspectives (Coproductie in Tunesië : context, realiseringen en perspectieven) IPMED - 23 maart 2016
- Inventaire de l'Emploi des Jeunes en Tunisie (Inventaris van de Werkgelegenheid voor Jongeren in Tunesië) : trente ans de politique de l'emploi (dertig jaar van politiek en werkgelegenheid), Bureau International du Travail, 1ste editie 2015.
- Nous devons réviser le Code du Travail (Wij dienen de Arbeidscode te herzien) (interview van de Heer Tarek Chérif), La Presse Business, N° 31 van 2-8 mei 2016.

Bijlage 5

Interventie van ZE ZIED LADHARI

Minister van het Beroepsonderwijs en de Werkgelegenheid

De Heer President,
De Heer Secretaris Generaal,
Excellenties, de Heer Minister, de Heer
Ambassadeur,
Dames en Heren,
Beste vrienden,
Ik ben werkelijk zeer verheugd om in
uw midden te zijn.
Ik maak van deze gelegenheid gebruik
om de Tunesisch-Nederlandse Kamer
van Koophandel en Industrie die ons
deze gelegenheid heeft geboden
te feliciteren en eveneens dank te
zeggen aan Mevr. Halleb voor deze
mooie, zeer interessante, rijke en
zeer diepgaande presentatie en ook
voor deze gelegenheid om te kunnen
discussiëren en over fundamentele
kwesties te debatteren waarover wij
ons allen zorgen maken
Enkele weken geleden, de Heer
Minister Melkert heeft ons eraan
herinnerd, waren wij verenigd
in dezelfde zaal met de zeer
gewaardeerde ondersteuning van de «
Organisation Internationale du Travail
» (Internationale Organisatie van de
Arbeid) waarvoor wij dankzeggen
aan hun vertegenwoordiger voor
zijn aanwezigheid heden in ons
midden, met de aanwezigheid van
de Heer Melkert, Nederlands oud
Minister van Sociale Zaken en de
Werkgelegenheid, teneinde de kwestie
van de werkgelegenheid te debatteren,
die heden een geweldige uitdaging
vormt voor Tunesië en een zeer grote
zorg betekent voor de Regering en de
gehele maatschappij.
Tunesië staat voor een bijzonder
«challengeante» situatie, voorzover
ik dit anglicisme kan permitteren,
een situatie die ons plaatst voor
zeer belangrijke uitdagingen, indien

ik mag zeggen, een van de meest
zorgwekkende dat Tunesië in zijn
lange geschiedenis heeft gekend. Vijf
belangrijke en simultane uitdagingen
: politiek, sociaal, beveiliging,
geostrategisch en economisch.
Tunesië heeft te maken met een
periode van turbulenties, en een
politieke overgang, die een tamelijk
gecompliceerde periode is en waar
men zich in het algemeen in een
situatie tussen tweeën bevindt en
een positie op beide oevers. Wij
bevinden ons midden in de overgang
: wij hebben een periode van onze
geschiedenis nog niet voltooid en wij
hebben nog niet werkelijk een nieuwe
periode aangevangen, dus, het beheer
van een politieke overgang is bijzonder
moeilijk en pijnlijk, hetgeen veel hoop
en ook veel risico's inhouden.
Veel overgangen in de wereld
mislukken, men ziet het in de regio en
rond ons, ongelukkigerwijze zijn vijf
of zes politieke overgangen gestart
in de regio op hetzelfde moment in
2011 en men ziet met veel spijt dat
wat men noemt de «Arabische Lente»,
uiteindelijk niet is verwezenlijkt en
men constateert dat nog in landen
van deze regio nog uiterst moeilijke
turbulenties plaatsvinden.
Een politieke overgang is een sociale
overgang, de gehele maatschappij
ondergaat zeer belangrijke
veranderingen. Wij zijn praktisch
ontwricht, wij verliezen ietwat onze
oriëntatiepunten, wij zijn gewend aan
een zekere maatstaf en wij leven in
een totaal verschillende context.
Overigens gaat een overgang altijd
gepaard met sociale turbulenties en
de voorbeelden tonen dit overal aan,
zowel in de Oosteuropese landen als

in Latijns Amerika en in alle landen
die zich in een overgangperiode
bevinden. Daarenboven zijn de
beveiligingsuitdagingen enorm vooral
met de dreiging van het terrorisme
die hard heeft toegeslagen in Tunesië,
doch eveneens in veel buurlanden,
hierbij inbegrepen in het noorden van
het Middellandse Zeegebied, in Europa
en zeer recentelijk in België en in
Frankrijk, en met de geostrategische
uitdaging en hetgeen in Libië gaande
is, dat een zeer belangrijk land is
voor Tunesië en die op het ogenblik
een zeer moeilijke periode van
zijn geschiedenis doormaakt. Dus,
uitdagingen op het gebied van de
politiek, de beveiliging, op sociaal- en
geostrategisch gebied.

In deze algemene context kan de
economische situatie moeilijk in een
goede staat zijn aangezien dit alles
het algemene economische milieu
beïnvloedt.

De economische situatie, het INS heeft
zojuist bekendgemaakt dat de groei
ongeveer 1% bedraagt, blijft positief,
doch blijft slap, tamelijk zwak en
beneden de verwachtingen, in ieder
geval niet in staat tot het creëren
van arbeidsplaatsen, in kwaliteit en
kwantiteit, waar het land behoefte aan
heeft.

De situatie van de toeristische sektor
is niet beter en ondervindt grote
moeilijkheden, de landbouwsektor
vertoont een daling door de cyclische
productie van olijfolie waarvan de

algemene situatie voor een groot gedeelte afhankelijk is van de klimatologische omstandigheden. Dient men zich dus zorgen te maken om deze situatie, dient men te zeggen dat het verloren is en dat we er niet in zullen slagen om eruit te komen? Of dient men eerder ervan uit te gaan dat er een ware gelegenheid is voor Tunesië die ondanks deze moeilijkheden weerstand heeft kunnen bieden en dat de sterkte van de weerstand toch zeer belangrijk is en dat de economie een zeker herstellingsvermogen manifesteert en in staat blijft groei te bewerkstelligen, arbeidsplaatsen te creëren (ongeveer 13000 arbeidsplaatsen gedurende het 1ste trimester).

Het is tamelijk opvallend dat rekening houdend met het grote aantal uitdagingen waarmee wij worden geconfronteerd er nog altijd hoop is dat Tunesië kan opleveren teneinde een aantrekkelijk model te creëren voor de buitenlandse investeringen en voor onze partners en onze vrienden die met veel aandacht en bewondering voor dit model toekijken dat tot op heden weerstand heeft kunnen bieden aan deze « aardbeving » die de regio heeft doen beven en deze gevaren en bedreigingen het hoofd heeft kunnen bieden terwijl het in andere landen gehele staten heeft doen instorten.

Heden zijn er toch werkelijke opportuniteiten in Tunesië voor een economische opleving en een nieuwe start.

Waarom vragen wij dit? Juist omdat zelfs indien wij weten dat het proces heel moeilijk is geloven wij dat wij zeker langzaam vooruitgaan maar op een solide basis, wij weten dat het op korte termijn zeer gecompliceerd is doch dat wij werkelijke condities aan het scheppen zijn voor een stabiliteit, een reële vooral duurzame stabiliteit die de condities kan creëren voor een economische opleving en een werkelijke plaats kan zijn voor de internationale buitenlandse investeringen.

Tunesië kan, rekening houdend met haar geostrategische ligging tussen Europa, de Arabische wereld en Afrika, een hub zijn, een regionale economische pool en een plaats bij uitstek voor de buitenlandse

investeerders. Wij zijn de condities aan het verenigen want wij geloven dat door het opbouwen van een rechtsstaat en door het verenigen van de condities van een economie met een gezond zakenklimaat, een klimaat beheerd en geregeerd door de regelgeving van het recht en niet door een anarchie door roofdieren en door een wijdverspreide corruptie. Wij zijn van mening dat wij de ideale en optimale condities kunnen verenigen voor de herlancering van de nationale en de buitenlandse investeringen en de condities kunnen creëren voor een economische opleving.

Wij werken tevens aan de verzoening tussen alle acteurs van de maatschappij, in een vreedzaam land, een land die een sociale dialoog hanteert als pionier in de regio doch die zeker moeilijkheden ondervindt met de syndicaten en met de economische en sociale acteurs, kortom wij zijn doende iets op te bouwen dat wij van groot belang achten, solide en duurzaam. Wij hebben juridische hervormingen aangevangen, enkele andere hervormingen zijn reeds voltooid, zoals de hervorming van de banksector en van het financieringssysteem of van de collectieve procedures, andere zijn gaande met een Investeringscode die wordt gefinaliseerd, ook een aantal hervormingen op het niveau van de administratie die thans gaande zijn waarmee wij de herlancering van de economie en de investeringen beogen. Uiteindelijk is de problematiek van de werkgelegenheid voor een groot gedeelte de problematiek van de investeringen en het is de problematiek van de economische groei.

We vergeten dikwijls dat de werkgelegenheid het resultaat is van alle omringende condities. Indien men spreekt over de werkgelegenheid in Tunesië spreekt men noodzakelijkerwijze over de veiligheid, de terroristische dreiging, de crisis in Libië, de situatie met de syndicaten en de sociale situatie, d.w.z. het geheel van de condities die de economie heden in staat stellen de noodzakelijke opportuniteiten te bieden teneinde betere perspectieven te bieden aan onze jongeren en het is juist op dit vlak dat we worden

geconfronteerd met de grootste uitdagingen voor de economie. Werken op de verbetering van de economie, de condities verenigen voor een werkelijke heropleving van de economie die opportuniteiten biedt voor de nationale zowel als de buitenlandse bedrijven om zich te kunnen vestigen en activiteiten creëren en ontwikkelen en hun activiteiten uit te breiden in Tunesië en vanuit Tunesië.

Het tweede aspect waaraan wordt gewerkt zijn de human resources en de kwaliteit van deze human resources teneinde Tunesië in staat te stellen nog steeds de eerste plaats te bezetten die zij sinds lange tijd heeft gehad voor een land dat op ruime wijze heeft geïnvesteerd in haar menselijk kapitaal.

Op ons niveau, op het niveau van het departement waarvoor ik verantwoordelijk ben (het beroepsonderwijs en de werkgelegenheid) heeft men zojuist een grote hervorming aangekondigd voor wat betreft het beroepsonderwijs teneinde deze meer attractief te maken met een veel meer positieve benadering door de bevolking, de families, de maatschappij, de ouders en de leerlingen.

Haar meer aantrekkelijk maken door betere opleidingscondities met betere equipment en een betere pedagogische inhoud teneinde te bewerkstelligen dat het beroepsonderwijs haar essentiële roeping hervindt, de verbetering van de werkgelegenheid van de jongeren doch eveneens aan de behoeftes van de economie en de arbeidsmarkt te voldoen.

De initiële opleiding, de continue opleiding, doch eveneens de verbetering van de kwaliteit van de human resources die heden beschikbaar zijn op de markt en die geen werk kunnen vinden zijn onze speerpunten en het is uit dit oogpunt dat wij een ambitieus programma hebben gelanceerd teneinde de kwaliteit van deze bronnen te verbeteren en de jongeren de instrumenten te bieden voor hun welslagen in de professionele wereld. Het is heden zeer belangrijk dat deze jongeren die reeds op de markt zijn zich kunnen voorzien van de beste

instrumenten, competenties, de noodzakelijke kwalificaties teneinde aantrekkelijke gekwalificeerde arbeidskrachten te kunnen bieden voor de bedrijven, voor de economie en voor de lokale en buitenlandse investeerders.

Een land dat de condities aan het creëren is voor een hernieuwde economie, een economische herlancering in een vreedzaam land, met zichzelf verzoend, open naar de wereld, aantrekkelijk voor buitenlandse investeringen, dynamisch, open naar de regio en die een brug wenst te slaan met alle acteurs teneinde vooruit te kunnen gaan en hoop te kunnen bieden aan deze jongeren, het is een land dat de hoop in de toekomst heeft behouden. De hele inzet is een betere toekomst te kunnen bieden aan deze Tunesische jeugd. Dit is zeer belangrijk voor de Tunesiërs doch tevens voor onze Europese vrienden (de Heer Minister heeft hieraan zojuist herinnerd). Het is zeer belangrijk dat Europa meer belang hecht aan Tunesië en dat onze partners, we hebben het zojuist vermeld in de USA waar wij onlangs verbleven en onze vrienden overal in de wereld aan Tunesië denken en Tunesië ondersteunen ermede rekening houdend dat het welslagen van Tunesië niet uitsluitend van belang is voor Tunesië maar belangrijk is voor de gehele

regio.

Heden spreekt men over de werkgelegenheid maar zoals ik zojuist heb vermeld is de werkgelegenheid slechts een resultaat van een geheel van factoren, de manier waarop wij het geheel van deze uitdagingen het hoofd kunnen bieden en aanmoedigende en aantrekkelijke initiatieven kunnen creëren ten behoeve van de investeringen.

Tenslotte wens ik de Kamer te feliciteren voor hun aanhoudende pogingen om Nederlandse investeringen aan te trekken in Tunesië, de arbeidsplaatsen en de bestaande bedrijven op een nieuwe leest te schoeien en hun de condities te geven voor hun welslagen.

Wij verliezen de hoop niet en we zijn hier omdat we optimistisch zijn, wij geloven dat Tunesië kan slagen, dient te slagen en zal slagen.

Wij rekenen op u om dit welslagen te concretiseren voor onze twee volken en voor de twee oevers van de Middellandse Zee.

Deze tekst is een transcriptie van de mondelinge interventie van de Heer Minister

HET DEBAT

DE HEER SKANDER SALLEMI, LID VAN HET COMITE DIRECTEUR VAN DE CTNCI EN FISCAAL CONSULTANT

Iedereen spreekt over de fiscale wetgeving en met name de belastingontduiking die de toekomst van de bedrijven bedreigt.

Tijdens de verschillende recente discussies met betrekking tot de fiscale hervorming heeft men het belang onderstreept van het fiscale risico en het aantal

gecompenseerde personen dat blijft toenemen door de evolutie van de wetgeving.

Sinds 2011 weet iedereen dat men zich in een overgangsfase bevindt van het fiscale systeem, niet alleen na de hervormingen maar met nieuwe fiscale bepalingen die trachten het fenomeen van de smokkel en de belastingontduiking te vermijden.

Wat men heeft geconstateerd is dat de diploma's met betrekking tot de beroepen niet de noodzakelijke instrumenten bieden om zich te kunnen ontwikkelen en aan de behoeftes te voldoen op het gebied van de consultancy en de begeleiding van de bedrijven, dat wil zeggen dat er een discrepantie bestaat tussen de vraag en het aanbod. Dit leidt ons ertoe om me behulp van de Fiscale Europese Confederatie de aspecten

te identificeren voor een adequate opleiding tot dit beroep. Het is belangrijk om te onderstrepen dat geen enkel diploma bestaat voor de opleiding van nieuwe promotoren die in staat zijn om het beroep van fiscale consultant uit te oefenen. Dit heeft ons ertoe gebracht te werken met acties voor opleidingen die behulpzaam kunnen zijn voor een toekomstige fiscale consultant.; Wat wij hebben voorgesteld aan het Ministerie is een module op te zetten voor de opleiding die de nieuwe gediplomeerden kan helpen en begeleiden bij de creëring van hun bureaus voor fiscale consultants. Zoals gezegd dienen wij aan de reële behoeftes van de markt te voldoen, temeer daar er niet alleen het segment fiscale consultant bestaat maar er is ook het management, het interne accountantsonderzoek, die eveneens lijden aan gebrek aan opleidingen.

MEVR. OMBÉLINE BERNARD MANUSSET ALLANT, ALGEMEEN DIRECTRICE VAN VOCALCOM

Mijnheer de Minister, wij zijn zeer optimistisch voor de toekomst van Tunesië rekening houdend met een zeer belangrijk aantal personen die gekwalificeerd zijn en die over deze innoveren intelligentie beschikken. Daarentegen blijft er nog veel te regelen, met name met betrekking tot de diensten. In Tunesië constateren wij een enorm gebrek in de dienstencultuur. Van onze

kant beogen wij de niche "service-client". De mensen hebben steun en hulp nodig, vooral per telefoon voor alle diensten en het is gebleken dat deze niche zeer veelbelovend is en arbeidsplaatsen creëert. Bij voorbeeld in het begin van het jaar heeft de Algerijnse Regering een aantekening gestuurd aan alle banken en verzekeringen om hen te verzoeken een dienst service client te creëren en er zijn nu meer dan 300 nieuwe arbeidsplaatsen gecreëerd. Dit kan gemakkelijk worden gerealiseerd in Tunesië.

DE HEER ILYÈS JRIBI, UITVOEREND DIRECTEUR BAN SMART TUNISIA

Smart Tunisia is werkzaam in de IT sektor, de UPO en de engineering, het is een kleine sektor die zeer dynamisch is waarin Tunesië een groei heeft gerealiseerd van twee cijfers. Deze sektor heeft human resources nodig, zeer gekwalificeerde competenties en een basis infrastructuur

(bureaus en internet verbindingen...). Het is een sektor met weinig investeringen maar met een grote toegevoegde waarde.

In 2010 HP-Tunisia met 200 personen gaf technische ondersteuning niveau 1, dat wil zeggen technische ondersteuning basico-basique in de Franse taal, heden geven zij een technische ondersteuning niveau 2 en 3 met 1000 personen in de Arabische, Franse en Engelse talen en bestrijkt 40 landen in Afrika, in het Midden Oosten en in Europa.

VISTAPRINT dat een Amerikaans bedrijf is heeft in 2010 met 30 personen in een call center haar personeel tot 20 kunnen vermenigvuldigen in 5 jaar.

DE HEER YOUSSEF FENNIRA, DIRECTEUR VAN CORP

Heden is de kwestie van de werkgelegenheid, zoals de Heer Minister het goed heeft uitgelegd, een resultaat van verscheidene factoren waaronder o.a. de communicatie. Het is belangrijk om zich af te vragen hoe men de communicatie kan verbeteren in Tunesië. Wij hebben de neiging om alles te bekritisieren en

deze negatieve houding heeft een impact op de nationale economie en op de toekomstige potentiële internationale partners.

Hetgeen ik duidelijk wil maken is dat er iets niet werkt, dit kan een bron vertegenwoordigen en opportuniteiten voor de creëring van arbeidsplaatsen en wij dienen de oplossingen te presenteren. Vermeld dient te worden dat 88.000 banen niet zijn ingevuld in het land vanwaar dit idee van omscholing om de kandidaten behulpzaam te zijn en op een positieve wijze aan de behoeftes van de arbeidsmarkt te kunnen voldoen.

MEVR. CAROLINE BRUMMELHUIS

DIRECTEUR GENERAAL ECOM

Het platform TheNextWomen, dat reeds meer dan 5000 decisionmakers betreft door haar verschillende s «chapters», beoogt de vrouwelijke ondernemers te inspireren, raad te geven en te verbinden op een internationaal niveau in een milieu alwaar 95

procent van de investeerders mannen zijn terwijl zelfs de bedrijven die door vrouwen worden geleid hebben aangetoond meer rendabel te zijn dan die door mannen worden geleid.

In deze context permitteert TheNext Women oplossingen en antwoorden te verstrekken voor specifieke professionele behoeftes van zakenvrouwen : het zoeken naar financieringen, coaching, consultancy, opportuniteiten, partnerships enz.

De keuze van Tunesië als eerste vestiging buiten Europa heeft op een tamelijk natuurlijke wijze plaatsgevonden door het kapitaal sympathie en de uitstraling van het land in de wereld en tevens vanwege haar dynamiek en haar opportuniteiten op het gebied van de nieuwe technologieën. Business & Decision-Tunisie heeft zich geassocieerd met het avontuur The Next Women en heeft op 17 mei jl. Haar eerste vergadering in Tunesië gehouden.

Evoluerend in een zeer mannelijke wereld van consultancy aan bedrijven en informatica diensten betekent Business & Decision een zeldzaam Tunesisch bedrijf waarvan de kwasi totaliteit van het management vrouwelijk is en waarvan de operationele equipes voor het merendeel mannelijk zijn. Onder de impuls van haar oprichtster Neila Benzina heeft het bedrijf zich gekenmerkt als een van de Tunesische leiders in zijn sektor en telt heden 300 personen.

Voor deze eerste sessie heeft de conferentiezaal van Business & Decision nauwelijks het dertigtal vrouwen kunnen bevatten die gehoor hebben gegeven aan de uitnodiging. Rond de tafel van de bedrijfsleiders, de starters, de onderzoekers, de consultants en de journalisten van alle leeftijden en diverse horizons werd de beweging TheNextWomen gelanceerd en de eerste connecties hebben snel plaatsgevonden, een bewijs van de noodzakelijkheid van de creëring van dit platform voor de bewerkstelling van de relaties van decisionmakers.

Een volgende vergadering is reeds voorzien van hetzelfde formaat van 30 genodigden teneinde de uitwisselingen tussen de deelnemers te bevorderen. Gewijd aan het thema van de verkoop, zal deze ontmoeting worden georganiseerd in de ruimte van co-working Cogite, Berges du Lac de Tunis, symbool van de Tunesische dynamiek op het gebied van creativiteit en nieuwe technologieën.

DE HEER HSOUNA JAMAËOU ECONOMIST

De werkgelegenheid is een faktor die de groei stimuleert en de groei bepaalt voor een groot gedeelte de stimulering van de werkgelegenheid en om een versnelde groei te verkrijgen dient men de inspanningen van de sectoren van een hoge toegevoegde waarde te ondersteunen. Onder

de diensten maak ik melding van de werkplaatse (non .... varié...) en die een belangrijke winst genereren voor de partners, de acteurs en de betrokkenen op het gebied van de werkzaamheden en de werkgelegenheid.

MEVR. RYM RHAÏEM DIRECTRICE HUMAN RESOURCES SONOBRA/ HEINEKEN

Wij als filiaal van een multinational zijn immer actief, voor de promotie en de ontwikkeling van onze jonge talenten. Heden beschikken wij over vijf expats in Afrika, het Midden Oosten en in Europa. De Tunesische competenties zijn zeer gevraagd en zeer geapprecieerd.

Ik zou gaarne de volgende vraag stellen aan de Heer Minister : Hoe kan de Regering het imago promoten van de Tunesische kandidaat, temeer daar wij heden moeilijkheden ondervinden om onze talenten te exporteren?

DE HEER MICHEL GREGOIRE TECHNISCHE HOOFDCONSULTANT DEPARTEMENT VAN DE PUBLIEKE POLITIEK VOOR DE WERKGELEGENHEID

ik wens naar voren te brengen, op het niveau van de niches op middellange termijn, het idee dat er een aantal elementen zijn die hoop geven in de generale context van de situatie en de condities van de werkgelegenheid in Tunesië. Het 11de punt van de Tunesische Verklaring

met betrekking tot de Werkgelegenheid, dat de inwerkingstelling bepaalt van een nationale strategie voor de werkgelegenheid, overigens een doeltreffend en zeer belangrijk initiatief, is unaniem ontvangen : partners, betrokkenen, acteurs, sectoriële ministeries, bedrijven en de maatschappij. Voor wat betreft de niches op korte termijn spreekt men dikwijls over het platteland van Tunesië. De problematiek van de werkgelegenheid bevindt zich ook in de binnenlandse regio, in de bufferzones ook naast de Algerijnse grens en in de nabijheid van de Libische grens en daar hebben wij een jeugd in een rurale zone dat de coherente interventie afwacht van iedereen. Bij voorbeeld de inwerkingstelling van waardeketens

dat een aantal potentialiteiten kan identificeren die specifiek zijn voor bepaalde regio.

De vraag die op dit niveau dient te worden gesteld is op welke wijze men de mechanismen in werking kan stellen voor de identificatie van deze innoverende niches voor de creëring van de werkgelegenheid?

DE HEER AZIZ BACCOUCH

DIRECTEUR GENERAAL AIRBEGER TUNISIE

Persoonlijk wens ik de vraag te stellen die me zeer belangrijk lijkt : Wat is het belang dat men heden hecht aan de nieuwe opkomende markten in de wereldeconomie zoals China, Brazilië of India...? En waarom trachten wij niet om onze samenwerking uit te breiden met deze landen, zoals bij voorbeeld Marokko op het

gebied van de mechanische industrie en meer specifiek op het gebied van de productie van elektrische microchips, een zeer veelbelovende markt in Marokko en ook in Algerije?

MEVR. RIADH ZGHAL

PROFESSOR AAN DE UNIVERSITEIT

Ik wens mijn interventie te focaliseren op de superioriteit en het talent van de jongeren, vooral voor wat betreft het beheer van de technologie, het Engels ... onze jongeren beschikken over enorme kwaliteiten die gevaloriseerd dienen te worden om hen reeds vertrouwen in zichzelf te kunnen geven. Er is nog

veel te realiseren op het gebied van de communicatie om deze jongeren te valoriseren. Het is waar dat de massa aan studenten in de universiteiten ertoe heeft geleid dat ze niet allen briljant zijn maar temidden van deze massa bevindt zich een belangrijk aantal tamelijk competente en talentvolle elementen.

Het probleem van de jonge gediplomeerden die werkloos zijn is een zeer ernstig probleem, maar ik denk dat de grote moeilijkheid ligt in het feit dat de jongeren niet één keer de mogelijkheid hebben gehad een beroep uit te oefenen of een concrete ervaring te hebben, dus ze zijn niet verantwoordelijk. Daarnaast hebben wij een middelbare schooltijd die tamelijk lang is en wij beschikken niet over overloopmogelijkheden tussen het beroepsonderwijs en het hoger onderwijs.

Een ander belangrijk punt, wij hebben in Tunesië 300

duizend personen in de handnijverheidssector. Deze mensen werken op een immaterieel kapitaal van geërfde kennis, maar deze produktiesterkte is verspreid en niet in staat om over de inputs en de outputs van hun productie te onderhandelen. Wij zouden hen dienen samen te brengen in groeperingen en hieraan een technologische impuls kunnen geven en er zijn genoeg werkloze ingenieurs die dit gedeelte van de bevolking behulpzaam kunnen zijn door hun intelligente inbreng teneinde deze sector minder moeilijk en meer rendabel te maken.

DE HEER. MONCER ROUISSI

EX MINISTER VAN HET BEROEPSONDERWIJS EN DE WERKGELEGENHEID

Het is waar dat t het probleem van de werkloosheid een oud en netelig probleem is, maar ik denk dat wij troeven hebben om de uitdaging van de werkgelegenheid en de werkloosheid te overwinnen. Het betreft dus een probleem waarmee wij altijd zijn geconfronteerd en dat wij immer hebben bestreden.

Wij hebben een goed opgeleide jeugd, gericht naar het buitenland, wij hebben prestaties verricht op het gebied van de geboortebeperving, dus heel wat troeven. Het Ministerie van Opleiding genereert geen werkgelegenheid maar de instrumenten die de jongeren helpen om zich te integreren of te herintegreren in de arbeidsmarkt. De Minister is tevens belast om een uitgebreide consensus te creëren rond het probleem van de werkgelegenheid door het oproepen van alle krachten en de betrokken personen op het gebied van de werkgelegenheid. En ik denk dat met alles wat wordt ondernomen er recht is om te spreken van hoop.

ANTWOORDEN

ZE ZIED LADHARI, MINISTER VAN BEROEPSONDERWIJS EN WERKGELEGENHEID

Het is duidelijk dat het eerste aspect dat uitgebreid behandeld een zeer belangrijk element is in de strategie die wij hebben bewerkstelligd, het betreft de hulp bij de creëring van werkgelegenheid, wetende dat het Ministerie niet rechtstreeks belast is met de creëring van werkgelegenheid, maar hij beheert de arbeidsmarkt, hij maakt deze meer dynamisch en moedigt de creëring van arbeidsplaatsen aan. Onder de initiatieven en de aanmoedigingen valt de identificering van niches en de veelbelovende sectoren en de ontwikkeling op de meest doeltreffende wijze van de werkgelegenheid teneinde een betere dynamisering van de arbeidsmarkt te verkrijgen..

Hetgeen nog dient te worden gerealiseerd is de structurering van de handwerknijverheidssector, de passage van het informele naar het formele. Dat wil zeggen het voorzien van een sektor als de handwerknijverheid van een geschikt klimaat, een bedrijf voor de commercialisering, de marketing, de ambachtslieden bijeen te brengen in economische innoverende structuren, aangezien de innovering een zeer belangrijk mechanisme is waardoor onze handwerknijverheid werkzaam is met de realiteit en de vragen en behoeftes van de economie in Tunesie en in het buitenland.

Ik denk op dit niveau aan de digitalisering van de economie en aan de optie van een elektronische handel van de handwerknijverheid en niet af te wachten tot de toeristen naar ons toekomen. Om deze niches te ontwikkelen dienen wij de acteurs te kennen uit de regio en hen te valoriseren. Naast deze onderzoekspoging dienen wij beter

te communiceren zoals bij voorbeeld het idee geopperd door de Heer Ambassadeur inzake de realisering van een promotiefilm voor de werkgelegenheid, de rijkdommen en het gehele economische potentieel in de regio van Tunesië. Met dit alles overheerst het optimisme, men heeft de verplichting optimistisch te zijn en het gevoel te hebben om te kunnen slagen en dat is juist de rol van de communicatie teneinde altijd de catalysator te zijn en het stuurwiel voor creativiteit en entrepreneurschap onder de jongeren.. Men heeft het ook nodig om de acteurs en de jongeren te responsabiliseren en men dient hen hiervoor de instrumenten en de middelen tot succes en welslagen te verschaffen, onder andere door het leren van de talen dat geen luxe meer moet zijn, maar eerder een absolute noodzakelijkheid. Men spreekt nu over een package van competenties dat men aan de jonge werklozen aanbiedt zoals het Engels, het Frans, de informatica, de bureautique en deze competenties dienen gecertificeerd te worden. Het

leren van het Engels is een noodzakelijkheid aangezien het de Business taal betreft.

Wij hebben het tevens gehad over tijdelijk werk en het is zeer belangrijk dat heden nieuwe vormen van werkzaamheden worden geïntroduceerd die de werklozen in staat stellen om uit de staat van hulpbehoevendheid te geraken en innovaties te introduceren die beantwoorden aan de behoeftes van de markt. Daarenboven dienen de partnerships zoveel mogelijk te worden uitgebreid met de Afrikaanse Landen, China..... temeer daar Tunesië een zeer open land is naar de wereld die haar partners, haar vrienden en haar gasten zeer goed ontvangt en zij is tevens een zeer dynamische plaats bij uitstek. De conjuncturele en structurele moeilijkheden bestaan echter doch wij kunnen deze altijd confronteren en wij zijn in staat om te slagen zolang wij optimistisch blijven.

VERKLARINGEN

SE AD MELKERT, NEDERLANDSE EX MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

De Heer Minister, U hebt zojuist deelgenomen aan een werklunch gewijd aan de Nederlandse investeringen op het gebied van de werkgelegenheid in Tunesië, U maakt deel uit van de meerderheidspartij, U was lid van de Regering, dus U bent goed geplaatst om te kunnen inschatten of Tunesië werkelijk samenwerkingsoportunities biedt, met name in de vitale sektor van de werkgelegenheid.

Ja, ik geloof inderdaad dat Tunesië, met de vastberadenheid die ik constateer bij de Regering of op het niveau van het Parlement, zeer belangrijke opportuniteiten biedt voor Tunesië en voor de buitenlandse investeerders, vooral met deze gewaarwording en deze wetenschap dat er geen andere alternatieven zijn dan nog meer werkgelegenheid te creëren voor de jongeren, met name voor de jonge gediplomeerden. Voor wat betreft deze jonge gediplomeerden constateert men tevens dat er een basis voor kwalificatie is en een wil tot opening naar de ander en naar de wereld en integraal deel te zijn van het globaliseringsproces, met name op het gebied van de herstructurering en de organisatie van de economie. Dit alles is zeer interessant voor mij en stelt mij in staat opportuniteiten te hebben voor een dialoog en continu overleg, vooral met de Heer Minister Ladhari ook met enkelen van zijn collega's en het Hoofd van de Regering, die laatst in Den Haag was teneinde te zien hoe wij kunnen leren en profiteren van de ervaringen in Europa en in Nederland met betrekking tot de werkgelegenheid van de jongeren en vooral hiervoor wil ik mij gaarne inzetten.

De Heer Minister, overal in de wereld zien de Regeringen steeds meer van hun klassieke inbreng af op het gebied van de werkgelegenheid ten gunste van de privé sektor. Hoe is het volgens U mogelijk een zeker evenwicht te bewaren tussen de eisen van de rentabiliteit en de economische doeltreffendheid enerzijds en het sociale luik anderzijds, vooral indien men weet dat u tegelijkertijd het Ministerie van Werkgelegenheid en van Sociale Zaken hebt geleid?

Naar gelang mijn ervaring en mijn visie is het in feite de privé sektor die de economie naar boven dient te

trekken teneinde de economische groei te valoriseren die vervolgens een sociaal systeem kan ondersteunen toegankelijk voor iedereen. Dit is een onomkeerbaar gegeven dat wij in ieder geval niet kunnen missen. Temeer daar het niet meer mogelijk is om een tamelijk zware publieke administratie te hebben zonder de aanwezigheid van een dynamische privé sector en het is juist om deze reden dat ik overtuigd ben van de onomkeerbare keuze van de Regering om de privé sector te dynamiseren en dit is volgens mij een verantwoorde keuze.

DE HEER MONCER ROUISSI EX MINISTER VAN HET BEROEPSONDERWIJS EN DE WERKGELEGENHEID

De vraag van de werkgelegenheid is een tamelijk complexe vraag door zijn natuur en zijn weerslag en zijn universeel aspect. In Tunesië is de werkgelegenheid sinds de onafhankelijkheid immer een prioriteit geweest in de verschillende ontwikkelingsplannen. Voor dit doel zijn veel inspanningen aangewend om meer opportuniteiten voor de werkgelegenheid te creëren en het terrein voor de jongeren geschikt te maken voor de integratie van de arbeidsmarkt ofwel door de middelen en de mechanismen ofwel door de verbetering van de competenties. Wij hebben alles gedaan om een transparant klimaat te creëren op het niveau van de arbeidsmarkt en deze pogingen zijn door verscheidene instanties positief ontvangen, onder andere het IMF, die in een algemeen rapport dat niet Tunesië betrof melding heeft gemaakt van hun grote tevredenheid inzake het Tunesische informatiesysteem met betrekking tot de werkgelegenheid, als een buitengewoon systeem, een model dat gevolgd kan worden. De Europese Unie heeft voor haar gedeelte een congres georganiseerd in Barcelona inzake het beroepsonderwijs. Doch ondanks deze zeer lovende

inspanningen bestaat het werkloosheidspercentage nog altijd uit twee cijfers en is nooit onder de 10 procent gekomen.

Daarentegen beschikken wij in Tunesië over de competenties in human resources van hoog niveau, die zeer gericht zijn naar de wereld en daarnaast een unieke politiek voor wat betreft de familiale opvoeding, de sociale verzekeringen en de familyplanning hetgeen ons in staat heeft gesteld een demografische groei te bereiken vergelijkbaar met andere ontwikkelde landen in Europa en elders. Dus al deze factoren kunnen een bron van tevredenheid betekenen voor het welslagen.

ZE ZIED LADHARI **MINISTER VAN** **BEROEPSONDERWIJS EN** **WERKGELEGENHEID**

Ik was verheugd om met de leden van de Tunesisch Nederlandse Kamer van Koophandel en Industrie een aantal ideeën te delen rond de kwestie van de werkgelegenheid en de investeringen. Wij zijn zeer dankbaar voor de inspanningen van de Kamer met de medewerking van het geheel van onze buitenlandse partners die heden arbeidsplaatsen waarborgen en andere creëren in Tunesië en het is heel belangrijk dat wij hen een luisterend oor leggen teneinde te bezien hoe wij tesamen in deze moeilijke periode verder kunnen gaan vol met uitdagingen, politiek, economisch, op het gebied van de beveiling en geostrategisch, doch ook een periode die veel opportuniteiten biedt en veel hoop. Heden wensen wij dit optimisme te behouden, gedeeld door onze partners en door de investeerders die in ons midden blijven ondanks de moeilijkheden, aangezien zij geloven in Tunesië die weerstand heeft kunnen bieden aan alle turbulenties die de regio heeft gekend en een

model heeft kunnen creëren dat door iedereen erkend en de Nobelprijs van de Vrede die zojuist werd toegekend aan Tunesië getuigt hiervan.

Dit model en dit Tunesische voorbeeld, waarvoor de verantwoordelijkheid bij iedereen ligt om dit te doen slagen en te laten uitstralen overal in de wereld is een voorbeeld dat gevolgd dient te worden.

Het economische welslagen is onmisbaar om dit politieke welslagen te consolideren en wij denken dat de privé- en buitenlandse investeringen een zeer belangrijke rol kunnen spelen in deze richting.

Men denkt dat de werkgelegenheid de economie is, het zijn de investeringen, het is de groei maar het is ook de kwaliteit van de human resources, het is om deze reden dat wij op twee fronten werkzaam zijn : de verbetering van het zakenklimaat, de verbetering van de condities opdat de economie een nieuwe start krijgt onder de beste omstandigheden en zo snel mogelijk, doch eveneens de human resources zodat aan alle acteurs en economische operators de beste werkcondities kunnen worden geboden

met de beste bronnen die van zeer goede kwaliteit dienen te zijn en zeer concurrerend en zeker een groot aantal arbeidsplaatsen dienen te bieden. Om dit doel te bereiken hebben wij een aantal programma's gelanceerd om onze jonge werklozen een beter niveau

te bieden in de Franse en Engelse taal, in informatica, bureautique en in soft skies, dus hen te voorzien van de noodzakelijke gedrags- en technische competenties die vereist worden volgens de kwalificatietypes die men zoekt voor de verscheidene beroepen.

Wij beogen dus de human resources en het menselijke kapitaal aangezien Tunesië dit altijd heeft gedaan sinds de onafhankelijkheid hetgeen de werkelijke rijkdom van ons land betekent.

Wij geloven dat met de hulp van de verscheidene acteurs wij deze uitdaging kunnen aangaan zodat Tunesië kan slagen in deze cruciale fase van zijn geschiedenis die vol is van riico's, dreigingen doch tevens van veel opportuniteiten, die wij wensen te delen met onze vrienden en partners zodat het welslagen collectief zal worden voor iedereen.

CTNCi

CHAMBRE TUNISO-NEERLANDAISE
POUR LE COMMERCE ET L'INDUSTRIE
الحجرة التونسية الهولندية للصناعة والتجارة
TUNESISCH-NEDERLANDSE KAMER
VAN KOOPHANDEL EN INDUSTRIE

Mongi Goaid
Secretaris Generaal

20 juni 2016